

**UCHWAŁA NR XII/91/08
RADY GMINY BRAŃSK**

z dnia 24 kwietnia 2008r.

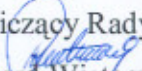
w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Brańsk na lata 2008-2013.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Brańsk na lata 2008-2013, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Wietoszko

Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr XII/91/08 Rady
Gminy Brańsk
z dnia 24 kwietnia 2008 r.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Brańsk na lata 2008-2013

Brańsk, kwiecień 2008

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	2
WSTĘP.....	4
OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	5
I. ANALIZA SYTUACJI BIEŻĄCEJ	6
1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE	6
1.1. Położenie i podział administracyjny.	7
1.2. Dziedzictwo historyczne.....	8
2. ŚRODOWISKO NATURALNE.	9
2.1. Klasyfikacja gleb	9
2.2. Szata roślinna	10
2.3. Świat zwierząt.....	12
2.4. Warunki klimatyczne	13
2.5. Opady atmosferyczne	13
2.6. Rzeźba terenu	14
2.7. Budowa geologiczna.	14
2.8. Warunki wodne.	15
2.9. Gospodarka ściekowa na terenie gminy.	21
2.10. Gospodarka odpadami.	22
2.11. Identyfikacja problemów w zakresie środowiska.....	22
3. SFERA SPOŁECZNA.....	23
3.1. Ludność.....	23
3.2. Bezrobocie.....	24
3.3. Oświata.	25
3.4. Identyfikacja problemów w zakresie oświaty.....	25
3.5. Ochrona zdrowia.	26
3.6. Opieka Społeczna.	26
3.7. Mieszkalnictwo.	26
3.8. Kultura.....	27
3.9. Turystyka.....	27
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.	28
4.1. Infrastruktura drogowa	28
4.2. Identyfikacja problemów w zakresie infrastruktury drogowej.....	32
4.3. Telekomunikacja.	32

4.4. Elektroenergetyka.	32
4.5. Ciepłownictwo.	33
5. GOSPODARKA.	34
5.1. Rolnictwo.	34
5.2. Działalność poza rolnicza.	35
II. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW GMINNYCH.....	35
1. Poprawa stanu dróg.	35
2. Budowa zbiorczych oczyszczalni i budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków.	36
3. Modernizacja wysypiska śmieci.	36
4. Budowa zbiorników małej retencji.	37
5. Zwiększenie ilości miejsc pracy.	37
6. Poprawa stanu technicznego szkół wraz z ich rozbudową.	37
7. Budowa boisk szkolnych i sal gimnastycznych.	38
8. Pozyskiwanie nowych inwestorów.	38
III. ANALIZA SWOT.....	38
IV. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE.....	43
1. Zadania polegające na poprawie stanu środowiska przyrodniczego.	43
2. Zadania polegające na poprawie stanu w zakresie oświaty.	43
3. Zadania polegające na poprawie stanu w zakresie infrastruktury drogowej.	44
4. Zadania polegające na poprawie stanu w zakresie infrastruktury technicznej.	44
V. SYTUACJA FINANSOWA GMINY.	44
1. Dochody budżetu gminy.	45
Rozdział.	45
2. Wydatki budżetu gminy.	54
3. Prognozowana sytuacja finansowa gminy Brańsk na lata 2008 -2015.	63
VI. ZADANIA INWESTYCYJNE NA LATA 2008 – 2013.	64
1. Plan finansowy na lata 2008-2013.	64
VII. SPÓJNOŚĆ ZAŁOŻONYCH CELÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI ROZWOJU WOJ. PODLASKIEGO I POWIATU BIELSKIEGO.....	70

WSTĘP

Niniejszy dokument przedstawia Plan Rozwoju Lokalnego na terenie Gminy Brańsk na lata 2008-2013. Podstawowym celem sporządzania Planu Rozwoju jest stworzenie możliwości decyzyjnych w sprawach podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie rzeczowym oraz finansowym, w dłuższej perspektywie czasowej.

Decyzje te pozwolą na wcześniejsze podjęcie prac przygotowawczych dla planowanych procesów inwestycyjnych (przygotowanie dokumentacji projektowej, itp.) Umożliwią także pozyskiwanie źródeł finansowania dla planowanych zadań z odpowiednim wyprzedzeniem.

Dokument ma charakter poznawczy oraz służy możliwie szerokiemu i kompleksowemu rozpoznaniu obecnego stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi.

OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje swoim obszarem działania inwestycje w Gminie Brańsk realizowane w latach 2008 – 2013.

I. ANALIZA SYTUACJI BIEŻĄCEJ

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

Gmina Brańsk położona jest w północno – wschodniej części Polski, na południowym skraju województwa podlaskiego, w obszarze „Zielonych Płuc Polski”. Jest jedną z największych gmin w powiecie bielskim. Sąsiaduje z gminami: Rudka, Wyszki, Bielsk Podlaski, Poświętne, Nowe Piekuty, Boćki, Grodzisk i miastem Brańsk. Leży na ważnym szlaku komunikacyjnym Warszawa – Białowieża, wśród rozciągających się dookoła lasów liściastych i iglastych. Jej przygraniczne położenie może wpływać na rozwój stosunków z Białorusią i innymi krajami byłego ZSRR.

Najbliższe przejścia graniczne znajdują się w:

Kuźnicy Białostockiej – 131 km,

Terespolu – 136 km,

Bobrownikach – 125 km,

Połowcach – 65 km.

Jest to typowo wiejska gmina w skład której wchodzi 43 miejscowości:

Bronka, Brzeźnica, Burchaty, Chojewo, Dębowo, Domanowo, Ferma, Glinnik, Holonki, Kalnica, Kiersnowo, Kiersnówek, Kiewłaki Koszewo, Kadłubówka, Klichy, Lubieszce, Nowosady, Markowo, Majerowizna, Mień, Oleksin, Olędzkie, Olszewek, Olszewo, Pace, Patoki, Pietraszki, Płonowo, Poletyły, Popławy, Pruszanka Baranki, Pruszanka Stara, Puchały Nowe, Puchały Stare, Spieszyn, Szmurły, Ściony, Świridy, Widźgowo, Załuskie Koronne, Załuskie Kościelne, Zanie.

Gmina liczy 6723 mieszkańców, jednak z roku na rok stan ludności maleje, głównie w wyniku niskiego przyrostu naturalnego oraz migracji.

Jej powierzchnia wynosi 227,2 km².

Siedzibą gminy jest miasto Brańsk.

Według stanu na dzień 31.12.2007 r. dominującymi gruntami są użytki rolne, które zajmują 78,1 % powierzchni. Lasy stanowią 15,6 % powierzchni. 93 % gruntów należy do sektora prywatnego.

Największą rzeką jest Nurzec.

Środowisko przyrodnicze nie jest zdegradowane. Jedyne niepokój może budzić stan czystości wód.

Gmina dysponuje sporymi zasobami surowców mineralnych (kruszyw) – w małym stopniu eksploatowanych.

Na terenie gminy występuje dużo obiektów o wartościach kulturowych oraz obiektów archeologicznych, co świadczy o historycznym bogactwie osadnictwa tych ziem.

Ludność utrzymuje się głównie z rolnictwa.

Warunki mieszkaniowe ludności są średnie w stosunku do województwa podlaskiego.

Gmina jest nieźle wyposażona w urządzenia usługowe, drogi (w ciągu ostatnich lat przybyło szereg dróg o nawierzchni bitumicznej, nie zapomina się przy tym o utrzymaniu licznych dróg gruntowych) i infrastrukturę techniczną.

Miejscowości gminy są praktycznie w 100 % zводociągowane.

Główną funkcją gminy jest produkcja rolna w oparciu o lepszą niż w województwie wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Dominuje tu uprawa zbóż oraz hodowla bydła i trzody chlewnej.

W gminie - na dzień 31 grudnia 2007 roku zarejestrowanych było 142 podmioty gospodarcze – pozarolnicze.

1.1. Położenie i podział administracyjny.

Gmina Brańsk za wyjątkiem nieznacznych fragmentów południowej części obszaru położona jest w obrębie Równiny Bielskiej, stanowiącej jedną z ośmiu jednostek fizyczno-geograficznych w randze mezoregionów obszaru województwa podlaskiego, wchodzących w skład wielkiego regionu, jakim jest Nizina Północno-Podlaska.

W układzie administracyjnym Gmina Brańsk położona jest w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego i graniczy od północy z gminami Poświętne i Wyszki, od wschodu z gminą Bielsk Podlaski, od południowego-wschodu

z gminą Boćki, od południa z gminą Grodzisk i Dziadkowice, od południowego zachodu z gminą Rudka i od zachodu z gminami Nowe Piekuty, Szepietowo i Klukowo. Jest jedną z największych gmin w powiecie.

1.2. Dziedzictwo historyczne.

Teren Gminy Brańsk jest obszarem wielu obiektów zabytkowych takich jak: - Zespół dworski w Kalnicy składający się z:

a/ dworu drewnianego z 1870 r. przebudowanego i remontowanego w latach 50-tych XX wieku,

b/ pozostałości parku z drugiej połowy XVIII wieku, przekomponowanego w drugiej połowie XIX wieku,

- Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Klichach składający się z: kościoła drewnianego z lat 1929-1930, dzwonnicy drewnianej i plebani drewnianej z 1930 r.

- Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Św. Doroty w Domanowie, na który składa się:

a/ kościół drewniany z XVII w., rozbudowany w 1875 r., remontowany w latach 1986-1988,

b/ dzwonnica drewniana z XVII w., gruntownie remontowana w 1876 r.,

na szczególną uwagę zasługuje obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z 1648 r. Giowaniego Verentiego oraz barokowa ambona z 1737 r.,

- Zachowały się też nieliczne wiatraki – koźlaki w Burchatach, Fermie, Olszewie

- Na terenie gminy znajduje się około 180 domów drewnianych z przełomu XIX i XX w., około 35 zagród drewnianych (dom, stodoła, obora), 6 spichrzy drewnianych.

W miejscowościach Świridy przy drodze Poletyły – Załuskie znajduje się gład narzutowy o długości ponad 3 m, szerokości około 3m i obwodzie 10,8 m.

We wsi Załuskie Kościelne znajduje się cmentarzysko kurhanowe.

Gmina Brańsk posiada szereg miejsc pamięci narodowej. Polegli tu uczestnicy walk narodowo-wyzwoleńczych w Domanowie, Pruszanca Starej, Brzeźnicy, Klichach oraz Olszewie.

2. ŚRODOWISKO NATURALNE.

Gmina Brańsk leży na terenach równinnych w obszarze „Zielonych Płuc Polski”. Równina ta podzielona jest dolinami rzek Bronka i Nurzec, których ujście znajduje się na rzece Bug. Na lekko falistych obszarach gleba utrzymuje wszędzie równomierną wilgotność i ciepło. Tereny te wyróżniają się znaczną wartością przyrodniczą i krajoznawczą, charakteryzuje się czystym powietrzem atmosferycznym i niewielkim zanieczyszczeniem środowiska. Jest to obszar, w obrębie którego podstawowego znaczenia nabiera potrzeba kształtowania powiązań przyrodniczych między Puszczą Białowieską, a Doliną Narwi i Bugu.

2.1. Klasyfikacja gleb

W podziale województwa na regiony glebowo-rolnicze (11 regionów wg. IUNG – Puławy, 1988 r.) obszar gminy Brańsk wchodzi w skład regionu Brańsko-Tykocińskiego. Pod względem glebowym jest to jeden z najlepszych regionów województwa podlaskiego.

Skałą macierzystą gleb obszaru gminy są utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego wykształcone w postaci glin, piasków, lokalnie pyłów oraz w dolinach namulów, torfów i piasków rzecznych.

Pod względem składu mechanicznego gleby, opracowywanego obszaru, zaliczone są do glin lub piasków gliniastych mocnych i lekkich (miejscami pyłów) na glinie, względnie do piasków słabogliniastych na glinie oraz piasków słabo gliniastych całkowitych, podścielonych piaskiem luźnym i piasków luźnych całkowitych.

Waloryzacja przyrodnicza gleb

Gleby występujące na terenie gminy charakteryzują się wysokimi walorami przyrodniczymi.

Na obszarze gminy występują następujące typy i podtypy gleb:

- 1) Gleby pseudobielicowe
Gleby brunatne właściwe

- 2) Gleby brunatne wyługowane i kwaśne
- 3) Gleby piaskowe różnych typów genetycznych (bielicowe, rdzawe, brunatne, kwaśne).
- 4) Czarne ziemie
- 5) Gleby torfowe i murszowo-torfowe tworzą dominantę gleb w dolinie rzeki Nurca.
- 6) Gleby murszowe
- 7) Mady

Kompleksy rolniczej przydatności gleb

Na terenie gminy w obrębie gruntów ornych występuje 7 kompleksów zaś na obszarach użytków zielonych 2 kompleksy – 2z i 3z.

Do kompleksów rolniczej przydatności gruntów ornych należą:

- 1) Kompleks 2 – pszenney dobry.
- 2) Kompleks 4 – żytni b. Dobry.
- 3) Kompleks 5 – żytni dobry.
- 4) Kompleks 6 - żytni słaby.
- 5) Kompleks 7 - żytni b. słaby.
- 6) Kompleks 8 - zbożowo-pastewny mocny.
- 7) Kompleks 9 - zbożowo-pastewny słaby.

Kompleksy użytków zielonych to:

- 1) Kompleks 2z – stanowi ca 70 % ogółu użytków zielonych zaliczonych do III i IV kl.
- 2) Komleks 3z – są to łąki i pastwiska zaliczane do V i VI kl.

2.2. Szata roślinna

a) Lasy. Według podziału kraju na regiony przyrodniczo-leśne nadleśnictwa Rudka, w skład którego również wchodzi lasy gminy Brańsk, należą do Krainy Mazowiecko-Podlaskiej zaliczanej do Dzielnicy Niziny Mazowiecko-Podlaskiej charakteryzującej się występowaniem grądów i lasoborów świeżych.

Powierzchnia lasów w gminie Brańsk wg. stanu na dzień 01.01.2004 r. wynosiła 3443 ha, w tym:

W układzie typów siedliskowych lasów dominuje Bór Mieszany Świeży (BMśw) i Las Mieszany (LM).

Do najważniejszych gatunków drzew występujących na wymienionych siedliskach należy zaliczyć sosnę, dąb, jesion, grab, brzozę, grabinę akcyjową, olchę i inne.

Przy czym należy podkreślić, iż daje się zaobserwować niekorzystny proces zmniejszania się udziału sosny i dębu na korzyść brzozy. Ma to głównie miejsce w uprawach i młodnikach, zwłaszcza na gruntach porolnych lasów niepaństwowych. Dominującą klasą drzewostanów jest II kl. w. (21– 40 lat) i III kl. w. (41– 60 lat).

Na terenie gminy Brańsk brak jest lasów zaliczonych do I kategorii t.j. lasów ochronnych. Występują tylko lasy gospodarcze (II kategoria), których podstawową funkcją jest produkcja surowca drzewnego na wielorakie potrzeby gospodarcze, a głównie na drewno tartaczne, sklejkę, okleinę a także na opał w gospodarstwach wiejskich.

Występowanie lasów na terenie gminy charakteryzuje się znacznym rozdrobieniem i nierównomiernym rozmieszczeniem przestrzennym.

Lasy Państwowe stanowiące tzw. Państwowe Gospodarstwa Leśne zajmują niewielkie powierzchnie.

Największy kompleks lasów prywatnych położony jest w południowej części gminy między wsią Szmurły i Oleksin, gdzie bezpośrednio łączy się z kompleksem lasów państwowych.

Generalnie rzecz biorąc lasy prywatne występują w znacznym rozproszeniu na obszarze całej gminy i nie tworzą dużych kompleksów leśnych, co wydaje się uzasadniać m.in. potrzebę opracowania operatu granic polno-leśnych.

Z uwagi na fakt, iż na terenie gminy występują jedynie lasy gospodarcze istnieje szczególna potrzeba prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej.

Zasady racjonalnej gospodarki leśnej i ochrony lasu określają plany urządzania lasów.

Należy także podkreślić, że istniejące drobne kompleksy leśne i zadrzewienia śródpolne stanowią ostoję dla drobnej zwierzyny i ptactwa oraz wzbogacają walory środowiska ekologicznego i krajobrazu gminy.

Lasy (powierzchnia i masa drzewostanowa) na obszarze gminy Brańsk nie są zagrożone szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów.

b) Flora. Flora tych terenów jest bardzo zróżnicowana. Znajdują się tu zespoły roślinne prawie wszystkich typów:

- bagienne,
- torfowiskowe
- leśne,

zarówno chronione jak i zagrożone wyginięciem.

2.3. Świat zwierząt

Okoliczne ostępy stanowią ostoję dla zwierzyny i ptactwa. Występują tu wszystkie zwierzęta charakterystyczne dla Nizy Polskiego. Spotkać tu można:

- łosia,
- dzika,
- wilka,
- sarnę,
- jelenia,
- lisa,
- zając,
- bobra.

Zaobserwować można liczne gatunki ptaków:

- jastrzębia,
- sowę,
- bociana.

2.4. Warunki klimatyczne

W podziale woj. podlaskiego na krainy klimatyczne obszar gminy Brańsk zaliczony został do „Krainy Nadbużańskiej”. Kraina ta charakteryzuje się najlepszymi warunkami klimatycznymi dla rolnictwa w całym województwie.

Charakterystykę klimatu gminy Brańsk oparto głównie na danych meteorologicznych ze stacji w Siemiatyczach i Szepietowa.

Średnia data ostatnich przymrozków w Szepietowie jest 1 maja, a pierwszych 6 października.

Okres wegetacyjny (z temperaturą średnią dobową + 5°C i powyżej) wynosi średnio w Szepietowie 205 dni i rozpoczyna się 6 kwietnia, a kończy się 27 października w Siemiatyczach 208 dni i trwa od 4.06. do 28.10. Na terenie gminy dominują wiatry zachodnie o stosunkowo małej prędkości.

2.5. Opady atmosferyczne

Przestrzenny rozkład opadów (Siemiatycze – Szepietowo) nie wykazuje większego zróżnicowania. Przy czym należy podkreślić, że z uwagi na wyrównany teren o niewielkich deniwelacjach spływ wody opadowej jest nieznaczny, stąd też niedobory wody w glebie występują lokalnie i wiążą się z głębiej zalegającym poziomem wody gruntowej.

Teren gminy jest jednym z najpogodniejszych obszarów województwa tzn. najwięcej dni słonecznych, najmniej dni pochmurnych, najmniejsze średnie zachmurzenie.

Odrębność klimatyczna tych terenów wyraża się jego względnym kontynentalizmem tj. długą zimą, stosunkowo krótkim przedwiośniem, najkrótszym w Polsce okresem wegetacyjnym i najniższą średnią temperaturą roczną. Te cechy klimatu sprawiają, że w skali kraju jest on najmniej korzystny dla rolnictwa .

2.6. Rzeźba terenu

W strukturze geomorfologicznej obszaru województwa podlaskiego Równina Bielska, w obrębie której prawie w całości leży gmina zalicza się do regionu wzniesień południowych (na południe od Doliny Narwi). Jest to obszar w całości łagodnie ukształtowany, chociaż w wielu miejscach urozmaicony grupami niewysokich wzniesień i płytkich obniżień.

Niewątpliwą osobliwością krajobrazową Równiny Bielskiej jest przecinająca ją szeroka, bardzo płytka Dolina Górnego Nurca.

Obszar wysoczyzny gminy Brańsk położony jest na wysokości 130-160 m n.p.m. i charakteryzuje się krajobrazem o stosunkowo nielicznych i słabo zachowanych formach rzeźby polodowcowej.

2.7. Budowa geologiczna.

Gmina Brańsk pod względem geologicznym usytuowana jest w niecce prusko-mazowieckiej obniżenia podlaskiego, wchodzącego w skład platformy wschodnioeuropejskiej.

Dno niecki budują twory kredy górnej wykształcone w postaci wapieni, margli i kredy piszącej.

W części południowo-zachodniej województwa podlaskiego (rejon obszaru gminy Brańsk) na kredzie leżą twory trzeciorzędowe reprezentowane przez piaski glaukonitowe i ily oligoceńskie oraz kwarcowe piaski mioceni, stanowiące z kolei podłoże pokrywy czwartorzędowej.

Występowanie surowców mineralnych na obszarze gminy ściśle wiąże się z utworami czwartorzędowymi.

Występują one przeważnie w przypowierzchniowej warstwie utworów czwartorzędowych i są eksploatowane metodą odkrywkową.

Aktualnie na obszarze gminy nie ma złóż udokumentowanych oraz złóż o znaczeniu przemysłowym. Brak jest także eksploatacji surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Obecnie na terenie gminy eksploatowane jest wyłącznie kruszywo grube i drobne głównie na potrzeby lokalnej miejscowej ludności.

Kruszywa naturalne grube występują głównie w północno-wschodniej części gminy w obrębie form czołowomorenowych w postaci soczewek i płatków. Do większych wyrobisk tego surowca można zaliczyć wyrobiska występujące w okolicy wsi: Świrydy.

Eksploatacja tego surowca odbywa się przy użyciu sprzętu mechanicznego do głębokości 4-8 m.

Piaski pochodzenia lodowcowego, wodnolodowcowego i eolicznego występują w obrębie form morenowych, kemów, zandrów i wydm.

Większe wyrobiska tego surowca znajdują się w okolicy wsi: Mień.

Surowce powyższe (żwiry, piaski) znajdują zastosowanie głównie w budownictwie drogowym i indywidualnym.

2.8. Warunki wodne.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy należy do dorzecza Bugu i położony jest w obrębie zlewni Nurca. Sieć rzeczna tego obszaru jest ściśle związana z formami rzeźby polodowcowej i wykazuje znamiona względnej dojrzałości.

Główny układ sieci hydrograficznej gminy tworzy rzeka Nurzec wraz ze swoimi największymi dopływami tj.:

- lewobrzeżnym dopływem rz. Leśną zasilaną wodami rz. Czarnej (obejmują znikome fragmenty obszaru południowo-zachodniej części gminy),
- prawobrzeżnym dopływem rz. Bronką,
- prawobrzeżnym dopływem rz. Mianką (rzeka graniczna zachodniej części gminy).

Przebieg rzeki Nurzec zachowuje kierunek równoleżnikowy i jest centralnie usytuowany w stosunku do obszaru gminy.

Rzeka Nurzec odgrywa istotną rolę w gospodarce wodnej gminy a także w całej południowo-zachodniej części województwa.

Rzeka Nurzec jest rzeką uregulowaną (1937 r) lecz aktualnie jej umocnienia brzegów są przeważnie zniszczone i wymagają renowacji.

Stan czystości wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe rzeki Nurca w ocenie P.I.O.Ś. dokonanej w roku 1999 znajdują się w III klasie czystości m. Brańska, poniżej Brańska aż do ujścia w III kl. czystości. Natomiast zgodnie z Zarządzeniem 18/71 Prezydium WRN w Białymstoku wody rzeki Nurca od źródeł do granic województwa powinny stanowić II kl. czystości.

W związku z uruchomieniem w 1996 r. komunalnej oczyszczalni ścieków w Brańsku nastąpiła pewna poprawa stanu czystości wód rzeki Nurzec – poniżej miasta Brańska.

Brak jest prowadzonych badań kontrolnych na pozostałych ciekach wodnych, przy czym należy podkreślić, że nie obserwuje się w tych wodach wpływu zanieczyszczeń ściekowych związanych z działalnością gospodarczą.

Źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych

Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych rz. Nurca są ścieki komunalne.

III kl. czystości wód rz. Nurzec powyżej m. Brańska może ulegać okresowym pogorszeniom z uwagi na funkcjonowanie wyżej położonych ośrodków gminnych – Boćki, Kleszczele i Czeremcha.

Wody podziemne

Głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną i potrzeby gospodarcze są wody podziemne pochodzące z utworów czwartorzędowych.

Wody w utworach przedczwartorzędowych zalegających w południowej części woj. Białostockiego są słabo rozpoznane.

Wiadomym jest, że występowanie wód w utworach trzeciorzędowych ma ścisłe powiązanie z piaszczystą serią oligocenu i miocenu. Powierzchnia stropu utworów wodonośnych o miąższości od kilkunastu do 40 m. znajduje się na głębokości 100-150 m. Przy czym należy podkreślić, że wody ujmowane z utworów oligoceńskich odznaczają się dobrą i dużą wydajnością. Natomiast wody ujmowane z utworów

miocenijskich (miąższość ca 20 m.) wykształconych w postaci ilów i piasków z wkładkami lignitu nie rokują dużej ilości wody ani jej dobrej jakości.

W obrębie utworów czwartorzędowych wyróżnia się kilka poziomów wodonośnych charakteryzujących się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym.

a) poziom wodonośny III - spagowy jest obszarem wodonośnym najniższym położonym (na utworach trzeciorzędowych). Rzędne stropu tego poziomu wahają się w granicach 36 – 73 m npm., najczęściej jednak w przedziale 50 – 70 m npm. Natomiast rzędne spagu najczęściej występują w przedziale rzędnych 25 – 45 m npm. i miejscami mogą łączyć się z wodami występującymi w utworach trzeciorzędowych. Uzyskiwane wydajności w studniach z poza obszaru gminy kształtują się w granicach 45 – 60 m³/h, przy średniej 48,1 m³/h. Najczęściej spotykana wydajność jednostkowa od 4 do 10 m³/h/1 m.s., a jej średnia wartość wynosi 5,5 m³/h/1 m.s.

Pod względem bakteriologicznym wody tego poziomu nie budzą zastrzeżeń.

b) poziom wodonośny II - międzymorenowy stanowi podstawowe źródło ujmowania wód podziemnych, w obrębie którego z uwagi na formę rozprzestrzeniania się i warunki hydrogeologiczne wyróżnia się dwa poziomy – II b i II a:

- poziom międzymorenowy lib, zachowuje ciągłość występowania na całym obszarze województwa.

Rzędne stropu występują od 88,4 do 89,2 m npm, a rzędne spagu wahają się w granicach od 62 – 93 m npm.

Miąższość warstwy wodonośnej na terenach wysoczyznowych waha się w granicach od 4 do 36 m i wydajności od 12 do 43 m³/h, średnia wydajność jednostkowa ca 5 m³/h/1 m.s.

Bardziej korzystne parametry występują w dolinach kopalnych.

- poziom międzymorenowy II a, charakteryzuje się brakiem ciągłości zalegania.

Miąższość utworów wodonośnych na wysoczyźnie kształtuje się od 10 do 20 m, a średnia wydajność co 33 m³/h.

Na terenie gminy (m.Brańsk) istniejące studnie o głębokości 40 – 60 m ujmuje wody z międzymorenowego poziomu związane z piaskiem i żwirami fluwiogłacjalnymi charakteryzują się wydajnością rzędu 10 – 18 m³/h, przy depresji 4,5 m. Woda

znajduje się pod ciśnieniem, nawiercona na głębokości ca 37 m stabilizuje się głęb., 8 – 4,0 m.

c) poziom wodonośny I - przypowierzchniowy

Zmienność litologiczna utworów przypowierzchniowych, a także sama morfologia terenu sprawiają, że warunki hydrogeologiczne poziomu przypowierzchniowego są zróżnicowane. Poziom ten występuje na całym obszarze gminy i układa się mniej więcej współkształtnie do rzeźby terenu, co dokumentują studnie kopane.

Obszarami o odmiennych warunkach występowania wód gruntowych na terenie gminy są:

- obszary tarasu zalewowego rz. Nurca i innych cieków wodnych – wody występują tu w piaskach lub piaskach pod wodami i wykazują znaczne wahania w zależności od wahań wód w rzekach, głównie Nurcu.

Wody te tworzą swobodne zwierciadło, którego głębokość zalegania zależna jest od wielkości opadów i tak: w okresach suchych może zalegać na głębokościach od 1,5 do 3,0 m npm terenu a w okresach wzmożonych opadów względnie mokrych latach od 0,3 do 0,5 m, a nawet na powierzchni terenu.

- obszary obniżeń wysoczyznowych zbudowane z piasków podścielonych trudno przepuszczalną gliną. Wody gruntowe występujące w tych piaskach charakteryzują się swobodnym zwierciadłem zalegającym na głębokości od 1,2 – 2,0 m. Jest to uwarunkowane głównie głębokością zalegania stropu gliny i jego ukształtowaniem,

- obszary wysoczyznowe zbudowane z glin, w obrębie których znajdują się przewarstwienia piaszczyste.

Wody gruntowe na obszarach zbudowanych z glin występują jedynie w jej przewarstwieńiach piaszczystych.

Charakteryzują się zmienną głębokością zależną od głębokości tych przewarstwień i ich przestrzennego rozmieszczenia.

Przeciętna głębokość zalegania tych wód kształtuje się w granicach od 2,0 do 5,0 m, lokalnie poniżej 5,0 m. Wody występujące w glinie nie zachowują wspólnego poziomu.

Wody poziomu przypowierzchniowego na obszarach, gdzie występuje brak warstwy izolacyjnej w stropie tych wód wykazują duże zanieczyszczenia bakteriologiczne oraz zwiększone ilości związków żelaza i manganu.

Zaopatrzenia ludności dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie ujęć wód z poziomu międzymorenowego i spągowanego utworów czwartorzędowych, względnie z ujęć wód zalegających jeszcze głębiej – oligocenu.

Aktualnie w ramach zwodociągowania wsi na terenie gminy funkcjonują następujące ujęcia wód podziemnych:

- Kalnica–2 studnie o głębokości 80 i 81 m i wydajności 105 m³/h i 108 m³/h,
- Brzeźnica–2 studnie o głęb. 69,2 m i 87,0 m i wydajności 64,6 m³/h i 107 m³/h,
- Koszewo–2 studnie o głęb. 83,0 m i 82,0 m i wydajności 44 m³/h i 51 m³/h,
- Domanowo–2 studnie o głęb. 90 m i 93 m i wydajności 84 m³/h i 85,7 m³/h

Zasoby wodne

Wielkości przepływów dyspozycyjnych wód powierzchniowych wynikające z zestawienia wielkości wymaganych przepływów nienaruszalnych w podstawowych przekrojach SNQ – 95% przedstawiają się jak niżej (tab.5):

Tab.5 Wielkość przepływów dyspozycyjnych wód powierzchniowych

Lp.	Rzeka - przekrój	Przepływy w m ³ /sek z obszaru		
		SNQ (95%)	Q _n	Q dyspoz.
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Nurzec - wod. Boćki - do uj. Leśnej - wod. Brańsk - gr. byłego woj. łomżyńskiego	0,37 0,42 0,88 1,13	0,38 0,42 0,62 0,78	- 0,01 0,0 + 0,26 + 0,35
2.	Leśna - uj. do Nurca	0,22	0,22	0,0

Z powyższego zestawienia wynika, że po zabezpieczeniu w pierwszej kolejności przepływów nienaruszalnych gmina może dysponować znikomą wielkością zasobów dyspozycyjnych wód powierzchniowych.

Wielkość podziemnych zasobów dyspozycyjnych gminy Brańsk wg przyjętych ustaleń regionalnego planu gospodarki wodnej jest niewielka – gmina została

zaliczona do obszarów o najniższym wskaźniku zasobowym tj. od 0,11 do 0,578 l/sek/km².

Uwzględniając przy tym także niewystarczające zasoby wód powierzchniowych poszczególnych zlewni obszar gminy zaliczony został do obszarów o ograniczonej naturalnej zasobności wód.

W związku z powyższym problem ilościowego zabezpieczenia potrzeb wodnych należy rozwiązywać (w miarę posiadanych środków finansowych) w drodze budowy małych zbiorników retencyjnych w poszczególnych zlewniach (w pierwszej kolejności w zlewniach o skoncentrowanym zużyciu wody). Wymaga to planistycznego przeznaczenia terenów pod przyszłościowe obiekty wodne na terenie gminy.

Ogólna charakterystyka systemu zaopatrzenia w wodę

W gminie zostały zwodociągowane 43 wsie, co stanowi 100% ogółu wsi. Wskaźnik ten znacznie przewyższa średnią województwa.

Z wyjątkiem szczątkowej zabudowy kolonijnej zbiorowym zaopatrzeniem w wodę pokrywa 100% potrzeb sygnalizowanego przez mieszkańców.

Długość sieci wodociągowej wynosiła 131,9 km. Do sieci wodociągowej było podłączonych 1493 budynków.

Źródłami zaopatrzenia mieszkańców w wodę są cztery ujęcia i stacje uzdatniania eksploatowane przez Urząd Gminy Brańsk znajdujące się w miejscowościach:

- **Brzeźnica** – zaopatruje w wodę 14 wsi: Brzeźnicę, Burchaty, Holonki, Klichy, Lubieszce, Oleksin, Popławy, Płonowo, Puchały Nowe, Puchały Stare, Spieszyn, Szmurły, Widźgowo i kol. Popławy oraz wieś Olędy w gminie Rudka
- **Domanowo** – zaopatruje w wodę 12 wsi: Domanowo, Ferma, Glinnik, Kiewłaki, Markowo, Mień, Patoki, Pietraszki, Pruszanka Stara, Pruszanka Baranki, Ściony, Zanie i kol. Pasięka oraz wieś Markowo Wólka w gminie Nowe Piekuty
- **Kalnica** – zaopatruje w wodę 15 wsi: Bronka, Chojewo, Dębowo, Kalnica, Kiersnowo, Kiersnówek, Olędzkie, Olszewek, Olszewo, Pace, Poletyły, Świridy, Załuskie Koronne, Załuskie Kościelne i Majorowiznę.

- **Koszewo** – zaopatruje w wodę 3 wsie: Koszewo, Kadłubówka i Nowosady oraz 6 wsi w gminie Bielsk Podlaski: Brześcianka, Łubin Kościelny, Łubin Rudolty, Sierakowizna, Stryki, Truski i 7 wsi w gminie Boćki: Bodaczki, Bodaki, Olszewo, Hawryłki, Starowiec, Szumki i Wiercień.

Zaopatrzenie w wodę należy uznać za dobre. Wszystkie wsie zostały zwodociągowane i 99% mieszkańców gminy może korzystać z wody wodociągowej. Poza scentralizowanym systemem wodociągowym pozostała jedynie część zabudowy rozproszonej.

Wydajność wodociągów znacznie przekracza pobory wody. Dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę oraz wolne moce w źródłach wody są atutem rozwojowym gminy.

W ostatnim czasie coraz większego znaczenia zaczyna nabierać sprawność urządzeń uzdatniających (poziom redukcji zanieczyszczeń), związane jest to z wejściem w życie nowych norm określających niższe dopuszczalne poziomy parametrów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i na cele gospodarcze. Wiąże się to z koniecznością przeprowadzenia modernizacji stacji uzdatniania wody.

2.9. Gospodarka ściekowa na terenie gminy.

Gospodarka ściekowa na terenie gminy Brańsk realizowana jest w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków pracujące z wykorzystaniem metody osadu czynnego oraz szczelne okresowo opróżniane zbiorniki bezodpływowe. Ścieki ze zbiorników bezodpływowych za pośrednictwem wyspecjalizowanych firm zrzucane są do punktu zlewnego zlokalizowanego na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków w Brańsku. Ze względu na rozległość terenu gminy przewiduje się budowę na terenie gminy kanalizacji sanitarnej.

Ilość ścieków wytwarzanych w 2006 roku we wsiach zwodociągowanych szacuje się na ok. 300 m³/d. Brak jest bliższych danych dla lat późniejszych. Mając jednak na uwadze wzrost standardu wyposażenia budynków oraz postępujące zwodociągowanie należy założyć wzrost ilości powstających ścieków sanitarnych.

Ogólna ocena odprowadzenia i utylizacji ścieków sanitarnych

Stan gospodarki ściekowej na terenie gminy należy ocenić jako zadawalający. Jednak w celu dalszej poprawy istniejącej sytuacji docelowo planowana jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz lokalnie zbiorowych oczyszczalni ścieków. Zważywszy, że w gminie zwodociągowane są wszystkie wsie, problem odprowadzenia i oczyszczania ścieków jest sprawą bardzo ważną i pilną, gdyż stanowi to pewnego rodzaju barierę w rozwoju gminy.

2.10. Gospodarka odpadami.

a) Wiejskie składowiska odpadów stałych

Na obszarze gminy istnieje składowisko odpadów zlokalizowane w obrębie gruntów wsi Domanowo, które zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki składowisko będzie modernizowane, a następnie eksploatowane do 2009 roku.

Obecnie zezwolenie na prowadzenie na terenie gminy działalności w zakresie zbiórki odpadów uzyskały dwie firmy:

- PU-A „ASTWA” Sp. z o.o. Ul. Kombatantów 4, 15-102 Białystok
- PU-H „MPO” Białystok Sp. z o.o. ul. 27 Lipca 62, 15-950 Białystok

b) Ogólna ocena gospodarki odpadami

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych problemów gminy wymagających jak najszybszego rozwiązania. Na chwilę obecną za pośrednictwem firm świadczących na terenie gminy usługi w zakresie zbiórki odpadów unieszkodliwianych jest część ze strumienia wytworzonych odpadów. Pozostałe zaś odpady składowane są w sposób niekontrolowany, również w miejscach do tego celu nie przeznaczonych. Prowadzone na terenie gminy akcje oraz wdrażane systemy zbiórki nie przyniosły w pełni oczekiwanych efektów.

2.11. Identyfikacja problemów w zakresie środowiska

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych
- istnienie dzikich wysypisk śmieci
- brak sprawnie działającego systemu segregacji odpadów
- brak wysypiska odpadów komunalnych spełniającego normy wynikające z obowiązujących przepisów

- niezgodność z wymogami ochrony środowiska w istniejących składowiskach odpadów.

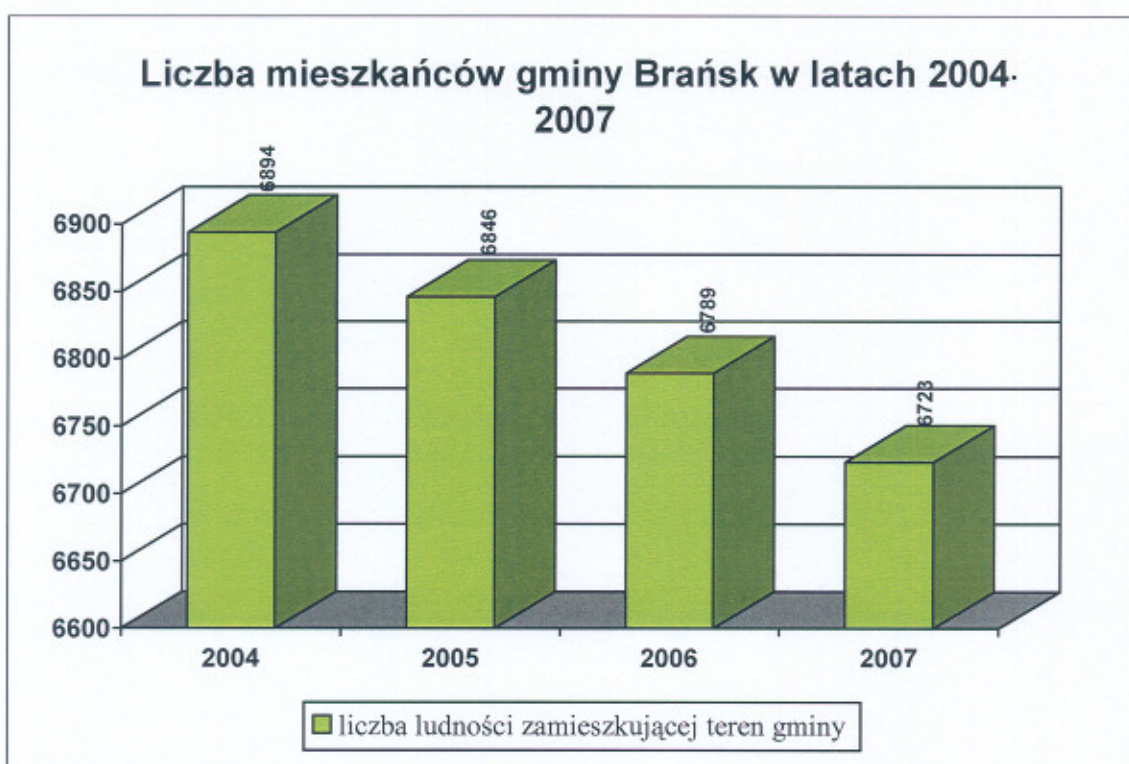
3. SFERA SPOŁECZNA

3.1. Ludność.

Gęstość zaludnienia wynosi 31 osoby na 1 km².

Na końcu 2007 r. w gminie zamieszkiwało 6723 osób, z czego 3466 osób to mężczyźni, a 3257 to kobiety. Pod względem administracyjnym ludność zamieszkuje w 43 sołectwach (w tym 43 miejscowości wiejskich).

Rysunek 0-1 Liczba ludności w Gminie Brańsk w latach 2004-2007, stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne

W ostatnich latach obserwuje się zmniejszającą się liczbę społeczności wiejskiej. Regres ten wiąże się z procesem starzenia się mieszkańców wsi oraz

spadkiem przyrostu naturalnego ludności. Ponadto na ujemnym poziomie utrzymuje się saldo migracji. Więcej osób wyprowadza się niż przyjeżdża.

Występuje również ujemny przyrost naturalny wynoszący w 2007 roku 34 osób.

W wyniku ujemnego przyrostu naturalnego oraz salda odpływu ludności z terenu gminy, ludność gminy co roku obniża się o kilkunastu mieszkańców.

3.2. Bezrobocie.

Według danych GUS z 31.12.2006 r. na terenie gminy Brańsk zatrudnionych było 220 osób (poza rolnictwem), w tym 116 kobiet i 104 mężczyzn.

Tabela 4. Liczba osób zatrudnionych na terenie gminy Brańsk w latach 2000-2006

Pracujący	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
w gminie Brańsk	osoba	178	191	178	163	174	192	220

Źródło: GUS lata 2000-2006

Tabela 5. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie woj. podlaskiego, powiatu bielskiego i gminy Brańsk w latach 2000-2006

Bezrobotni	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
w woj. podlaskim	osoba	79	86	86	81	76	73	61
		232	471	074	274	125	193	773
w powiecie bielskim	osoba	3 129	3 361	2 991	3 000	2 612	2 629	2 279
w gminie Brańsk	osoba	-	-	-	135	108	102	76

Źródło: GUS lata 2000-2006

Liczba bezrobotnych w powiecie bielskim według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku wynosiła 2 279 osób. W gminie Brańsk liczba bezrobotnych kształtowała się na poziomie 76 osób, w tym 43 kobiety i 33 mężczyzn. **Obserwujemy spadek bezrobocia o ok. 25% w stosunku do 2005 roku i jest to sytuacja lepsza niż w powiecie.** Na rynku pracy bezrobocie występuje głównie wśród osób z wykształceniem zasadniczym i podstawowym, jak również z policealnym i średnim zawodowym.

3.3. Oświata.

Na terenie Gminy Brańsk funkcjonują 3 Szkoły Podstawowe zlokalizowane w miejscowościach: Domanowo wraz z filią Świridy, Holonki wraz z filiami Chojewo i Koszewo oraz 2 Publiczne Gimnazja zlokalizowane w miejscowościach: Glinnik i Oleksin.

Przy każdej ze szkół podstawowych prowadzony jest oddział przedszkolny dla dzieci sześciolletnich.

Szkoły podstawowe i gimnazja mieszczą się w budynkach murowanych, wybudowanych głównie w latach 70-tych.

Baza lokalowa szkół wymaga wielu nakładów inwestycyjnych oraz remontów, co jest sukcesywnie realizowane. We wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjach funkcjonują ekologiczne systemy ogrzewania olejem opałowym, przy szkołach w Holonkach, Domanowie, Oleksinie znajdują się oczyszczalnie ścieków. Główne potrzeby w zakresie remontów to: wymiana stolarki okiennej, renowacja elewacji zewnętrznych, docieplenie, urządzenie boisk sportowych, zagospodarowanie placów szkolnych, przebudowa ogrodzeń, budowa oczyszczalni itp. Przy szkole podstawowej w Domanowie funkcjonuje kuchnia i stołówka, w której przygotowuje się posiłki dla uczniów ze szkół z terenu gminy Brańsk.

Kadra nauczycielska w gminie

Ogółem w szkołach w gminie Brańsk jest 85 etatów z czego 70,37 etatów nauczycielskich natomiast 14,5 etatu obsługa szkół.

Dowóz dzieci do Szkół Podstawowych oraz gimnazjów realizowany jest z wykorzystaniem taboru samochodowego stanowiącego własność Gminy Brańsk. Istnieją jednak znaczne utrudnienia w realizacji tego zadania wynikające z nienajlepszego stanu dróg. Szczególnie dają tu o sobie znać warunki trakcyjne dróg o nawierzchniach żwirowych powodując liczne uszkodzenia i nadmierną eksploatację taboru samochodowego.

3.4. Identyfikacja problemów w zakresie oświaty.

- konieczność przeprowadzenia modernizacji większości budynków szkolnych
- konieczność doposażenia szkół w urządzenia dydaktyczne

- ograniczenia w uprawianiu sportu wynikające z braku na terenie gminy pełnowymiarowego boiska sportowego
- brak na terenie gminy krytej pływalni pozwalającej na uniezależnienie od warunków atmosferycznych

3.5. Ochrona zdrowia.

Na terenie gminy istnieje 1 Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Widźgowie.

Mieszkańcy korzystają z usług medycznych działających na terenie miasta Brańska – 3 Niepubliczne Samodzielne Zakłady Opieki Zdrowotnej oraz na terenie miejscowości Rudka – 1 Niepubliczny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej.

3.6. Opieka Społeczna.

W celu realizacji zadań pomocy społecznej w 1992 roku Uchwałą Rady Gminy w Brańsku Nr II/12/92 z dnia 18 marca 1992 roku powołany został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zadaniem Ośrodka jest koordynacja całości działań, współpraca z innymi podmiotami publicznymi, rozpoznawanie środowiska i wyszukiwanie rodzin wymagających pomocy oraz współpraca z rodzinami, które korzystają ze świadczeń. Zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej są realizowane przez pracowników socjalnych Ośrodka. Pracownik socjalny w systemie pomocy społecznej spełnia fundamentalną rolę w realizacji polityki socjalnej wobec ludzi, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i o własnych siłach nie mogą lub nie potrafią rozwiązać swoich problemów.

3.7. Mieszkalnictwo.

Ogólnie należy stwierdzić, iż rysuje się na terenie gminy trend ubytku mieszkań (rozbiórki), zaś nowobudowane charakteryzują się większą powierzchnią użytkową i większą ilością izb.

Zasoby mieszkaniowe znajdujące się na obszarze gminy w zdecydowanej większości stanowią własność osób fizycznych.

3.8. Kultura.

Potrzeby ludności w zakresie kultury realizowane są po przez: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury z siedzibą w Kalnicy, biblioteki, świetlice wiejskie, kościoły.

- a) **Biblioteki** – na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Kalnicy oraz szkołach podstawowych i gimnazjach.
- b) **Świetlice** - istnieją w następujących wsiach: Bronka, Brzeźnica, Kalnica, Kadłubówka, Kiersnowo, Lubieszce, Oleksin, Patoki, Popławy, Puchały Nowe, Puchały Stare, Poletyły, Spieszyn, Załuskie Koronne, Załuskie Kościelne, Dębowo oraz pomieszczenia świetlicowe w strażnicach OSP zlokalizowane w miejscowościach: Chojewo, Glinnik, Świridy, Mień, Oleksin, Szmurły, Klichy, Holonki, Domanowo, Lubieszce i Koszewo.
- c) **Kościóły** - istnieją we wsiach: Chojewo, Domanowo, Klichy, Szmurły oraz kaplice: Oleksin, Załuskie Koronne, Mień.
- d) **Pomniki pamięci narodowej** - istnieją we wsiach: Brzeźnica, Olszewo, Pruszancka Baranki, Szmurły, Klichy, Pruszancka Stara, Domanowo, Oleksin.

Chlubą ziemi brańskiej jest istniejący od 1981 r. zespół folklorystyczno-ludowy „Mianka”, który śpiewem i tańcem kultywuje starą polską tradycję ludową i rozślawia imię całego regionu. Dokonania artystyczne zespołu sytuują go w czołówce artystycznej ziemi podlaskiej.

3.9. Turystyka.

Teren gminy Brańsk jest ziemią o sprzyjających warunkach do rozwoju agroturystyki, stanowi atrakcyjne miejsce do wypoczynku na świeżym powietrzu, grzybobraniu, wędkowaniu czy też pieszych wędrowek.

Krzyżują się tu dwa szlaki o znaczeniu krajowym: Warszawa-Zambrów-Białowieża i Warszawa-Ciechanowiec-Białowieża. Turystom proponuje się przykładowy przebieg tras rowerowych. Trasy przebiegają przez miejscowości o walorach historycznych i kulturowych:

- I. Holonki-Widźgowo-Klichy-Oleksin-Brańsk (zagrody drewniane, kościół drewniany w Klichach),

- II. Holonki-Puchały Stare-Puchały Nowe-Płonowo-Brzeźnica-Brańsk (drewniane domy z XIX wieku, pomnik uczestników wojny z 1920 r. w Brzeźnicy),
- III. Brańsk-Patoki-Domanowo-Pruszancka Stara (kościół pw. Św. Doroty w Domanowie, miejsce pamięci narodowej w Domanowie i Pruszanckiej Starej),
- IV. Brańsk-Świrydy-Olędzkie-Olszewo-Wyszki (pomnik bitwy wyzwoleniczej z 1939 r. w Olszewie, izba pamięci narodowej w Wyszki, wiatrak-koźlak w Olszewie),
- V. Brańsk-Kalnica (zespół dworski w Kalnicy).

Na rzece Nurzec w okolicy wsi Kiersnówek powstaje zbiornik retencyjny o pow. ok. 4 ha, który w przyszłości będzie pełnił również funkcje turystyczne.

W niedalekiej odległości od granic gminy, leży Puszcza Białowieska – wymarzone miejsce dla turystów z kraju i zagranicy.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

4.1. Infrastruktura drogowa

Długość poszczególnych rodzajów dróg na terenie Gminy Brańsk na koniec 2003 r. wynosiła:

- krajowych o nawierzchni twardej ulepszonej 16,363 km,
- wojewódzkich o nawierzchni twardej ulepszonej 7,276 km,
- powiatowych 111,0 km,
- gminnych 41,464 km, w tym 13,5 km dróg utwardzonych;
- dróg dojazdowych do lasów i pól 274 km.

Drogi krajowe i wojewódzkie

Droga krajowa – Nr 66 Zambrów-Brańsk-Bielsk Podlaski-Hajnówka-Białowieża – dł. 16,363 km,

Drogi wojewódzkie:

- Nr 681 Roszki Wodźki-Łapy-Poświętne-Brańsk-Ciechanowiec – dł. 7,276 km.
- Nr 659 Topczewo – Zalesie – Kiewłaki – Hodyszewo

Drogi powiatowe

Na terenie gminy Brańsk istnieją następujące drogi powiatowe:

- Brańsk-Glinnik-Kiewłaki,
- Olszewek-Olszewo,
- Glinnik-Zanie-Świrydy-Załuskie,
- Brańsk-Pietraszki-Lendowo,
- Markowo-do drogi 609 Brańsk-Kiewłaki,
- Domanowo-Pruszancka Stara-Markowo Wólka,
- Olendzkie-Mierzwin,
- Brańsk-Poletyły-Załuskie Koronne,
- Brańsk-Załuskie Kościelne-Załuskie Koronne,
- Kalnica-Bronka,
- Kadłubówka-Koszewo-Truski,
- Kalnica-Kiersnowo-Chojewo,
- Brańsk-Popławy-Holonki,
- Popławy-Oleksin-Widźgowo,
- Oleksin-Burchaty-Torule,
- Mień-Karp-Rudka-Olendy-Puchały-Holonki-Klichy-Wojtki,
- Puchały Stare-Spieszyn-Koryciny,
- Brańsk-Szurły,
- Brańsk-Lubieszcz-Olendy,

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 118,5 km.

Drogi gminne

Do dróg gminnych zaliczone są następujące:

Lp.	Oznaczenie	Przebieg drogi
	108211B	droga krajowa Nr 66 - Kiersnówek - Majorowizna - Kiersnowo – dr. pow. Nr 1693B
1.	108212B	Kiersnowo - Pace
2.	108214B	Domanowo - Pietraszki

3.	108215B	Pietraszki Glinnik
4.	108216B	Glinnik - Markowo
5.	108217B	dr. powiatowa Nr 1570B - Ściony
6.	108223B	Brzeźnica - Popławy
7.		dr. pow. Nr 1699B - Brzeźnica – dr. pow. Nr 1700B
8.		dr. pow. Nr 1700B - Lubieszce – dr. wojewódzka Nr 681
9.		dr. krajowa Nr 66 we wsi Patoki – dr. pow. Nr 2064B we wsi Domanowo
10		Pruszancka Baranki - Pruszancka Stara - Pietraszki
11	108225B	Spieszyn - Płonowo
12	108218B	ulica Mała we wsi Domanowo
13	108220B	ulica bez nazwy we wsi Domanowo
14	108221B	ulica bez nazwy we wsi Domanowo
15	108213B	ulica bez nazwy we wsi Chojewo
16	108219B	ulica Selwanowska we wsi Domanowo
17	108220B	ulica Piłsudskiego we wsi Mień
18	108224B	ulica bez nazwy we wsi Popławy
19	108226B	dr. pow. Nr 1695B – dr. pow. Nr 1697B
20		dr. krajowa Nr 66 do wsi Domanowo
21		dr. gminna Nr 108214B Pietraszki – Domanowo – Pruszancka Stara
22		dr. pow. Nr 2064B Domanowo – Pruszancka Stara – Pruszancka Baranki
23		dr. pow. Nr 1694B Popławy – Dołubowo – do wsi Widźgowo
24		ulica bez nazwy we wsi Załuskie Kościelne – do dr. pow. Nr 1599B
25		dr. pow. Nr 1600B – przez wieś Bronka – do granicy gminy w kierunku wsi Kadłubówka
26		droga pow. Nr 1699B we wsi Brzeźnica – do drogi pow. Nr 1700B
27		droga pow. Nr 1700B – przez wieś Lubieszce do granicy gminy
28		droga krajowa Nr 66 – Kadłubówka – droga powiatowa Nr 1688B
29		droga powiatowa Nr 1569B – Olszewek – Oledzkie – dr. woj. Nr
30		dr. pow. Nr 1573B – przez wieś Ferma – granica gminy – dr. pow. 1573B
31		dr. pow. Nr 1697B – przez wieś Dębowo
32		dr. pow. Nr 1693B we wsi Kiersnowo – do dr. pow. Nr 1692B Chojewo – Dębowo
33		dr. pow. Nr 1697B we wsi Płonowo – do drogi pow. Nr 1699B Brzeźnica – Szmurły
34		ulica brata Alberta we wsi Mień
35		droga krajowa Nr 66 – przez wieś Kalnica – do drogi krajowej Nr
36		dr. pow. Nr 1699B Brzeźnica – Szmurły – przez wieś Brzeźnica
37		dr. pow. Nr 1688B – Nowosady – dr. pow. Nr 1693B
38		dr. pow. Nr 1688B Olszewo – Kadłubówka – dr. pow. Nr 1691B Sierakowizna Truski
39		ulica bez nazwy we wsi Szmurły – do dr. pow. Nr 1697B
40		dr. gm. Nr 108212B we wsi Pace – do dr. pow. Nr 1692B Chojewo Bodaczki
41		dr. gm. Nr 108217B we wsi Ściony – granica Gminy

Długość dróg gminnych wynosi 41,464 km. Pozostałe drogi nie zaliczone do w/w kategorii są drogami dojazdowymi i transportu rolnego.

Charakterystyka ogólna układu drogowego

Drogi przebiegające przez teren gminy Brańsk mimo utwardzonej nawierzchni wymagają gruntownych remontów i modernizacji. Nie są one dostosowane do szybko zwiększającej się liczby pojazdów oraz nie są wyposażone w parkingi i zatoki autobusowe, co ogranicza w znacznym stopniu możliwości manewrowe w ruchu samochodowym.

Oświetlenie ulic

We wszystkich wsiach na terenie gminy funkcjonuje nowoczesne energooszczędne oświetlenie uliczne.

Stacje paliw

Obsługa zmotoryzowanych w paliwo odbywa się na stacjach paliw znajdujących się w obrębie wsi Brzeźnica, Kadłubówka, Kalnica oraz w Brańsku. Ponadto we wsi Kalnica przy stacji paliw funkcjonuje parking dla samochodów TIR.

Komunikacja autobusowa

Ważnym środkiem komunikacji zbiorowej w gminie jest PKS. Gmina Brańsk obsługiwana jest przez PKS Siemiatycze oraz niektóre linie przez PKS Białystok i Veolia Transport Bielsk Podlaski. Rozmieszczenie przystanków autobusowych jest jednak często niezgodne z zasadą, według której maksymalna odległość przystanku od jednostki osadniczej powinna wynosić 2 km. Podstawowe utrudnienie w zapewnieniu sprawnej obsługi komunikacji autobusowej stanowią drogi o nieutwardzonej nawierzchni. Rozwój autobusowej obsługi komunikacyjnej jest często uwarunkowany względami ekonomicznymi. Stosowane tabory autobusowe charakteryzują się dużą pojemnością, jednak nie zapewniają rentowności przy niewielkiej liczbie pasażerów.

4.2. Identyfikacja problemów w zakresie infrastruktury drogowej

Podstawowym problemem jest nienależyty stan techniczny dróg. Jest to związane z dużym udziałem dróg o nawierzchniach żwirowych charakteryzujących się koniecznością ponoszenia wysokich nakładów finansowych dla utrzymania ich w dobrym stanie technicznym. Dla części dróg zachodzi konieczność przeprowadzenia dodatkowych prac odwadniających. Duże znaczenie dla stanu dróg ma również sposób ich użytkowania, a w szczególności utrzymanie w odpowiednim stanie rowów i poboczy oraz samej nawierzchni drogi.

4.3. Telekomunikacja.

System telekomunikacji gminy składa się z:

1 centrali cyfrowej w Brańsku i 3 central cyfrowych w miejscowościach gminy: Kalnica, Holonki, Domanowo.

Wyżej wymienione centrale są połączone liniami światłowodowymi w relacji Rudka - Brańsk - Kalnica - Bielsk Podlaski, Wyszki - Topczewo - Brańsk - Holonki, Brańsk - Domanowo.

Istniejąca na terenie gminy infrastruktura telekomunikacyjna zapewnia pokrycie potrzeb mieszkańców gminy w tym zakresie. Jednak w dobie informatyzacji pojawia się potrzeba udostępnienia za pośrednictwem istniejących na terenie gminy centrali telefonicznych szybkich łączy teleinformatycznych.

4.4. Elektroenergetyka.

Zapotrzebowanie mocy w gminie

Zapotrzebowanie mocy (obciążenie w szczycie) dla odbiorców gminy w latach 1985-99 przedstawia się następująco:

1985 r. – 4,54 MW

1990 r. – 7,42 MW

1996 r. – 9,00 MW

1999 r. – 10,3 MW

Jak wynika z powyższego zestawienia na przestrzeni lat obserwuje się sukcesywny wzrost zapotrzebowania mocy w gminie.

Elementy systemu elektroenergetycznego

Źródłem zasilania w energię elektryczną gminy jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ Bielsk Podlaski I 110/15 kV, zlokalizowana na terenie miasta Bielsk Podlaski.

Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej gminy.

Pracując w układzie dwustronnego zasilania – zapewnia duży stopień pewność zasilania.

Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ sieci SN, która w przeważającej części jest siecią napowietrzną. Stan techniczny sieci jest zróżnicowany. Sieć głównych linii SN 15 kV w gminie Brańsk stanowią:

- linia Bielsk Podlaski – Brańsk – Domanowo,
- linia Bielsk Podlaski – Oleksin – Brańsk,
- linia Ciechanowiec – Grodzisk – Brańsk,
- linia Ciechanowiec – Rudka – Brańsk.

System elektroenergetyczny gminy rozwija się na przestrzeni lat zgodnie z ogólnymi założeniami i programem określonym przez Zakład Energetyczny Białystok, Rejon Energetyczny Bielsk Podlaski oraz ustaleniami zawartymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Brańsk i miasta Bielsk Podlaski.

4.5. Ciepłownictwo.

Na terenie gminy istnieje dziewięć źródeł wytwarzania energii cieplnej, obsługujące budynki użyteczności publicznej. Osiem z nich zlokalizowanych jest w jednostkach oświatowych, natomiast jedno działa na potrzeby Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Widźgowie. Jako źródło energii wykorzystują one olej opałowy. W zabudowie mieszkaniowej dominującym rozwiązaniem są lokalne kotłownie na paliwo stałe.

4.6. Gazownictwo.

Gmina nie posiada sieci gazowej. W przyszłości planowana jest budowa gazociągu w/c Łapy-Bielsk Podlaski-Hajnówka.

Budowa gazociągu i dystrybucja gazu na terenie gminy stworzy możliwość korzystania z nowego źródła energii. Ma to szczególne znaczenie dla zmniejszenia zużycia paliw stałych do ogrzania budynków oraz w gospodarstwach domowych, a jednocześnie ograniczenia emisji do atmosfery substancji szkodliwych powstających w wyniku ich spalania.

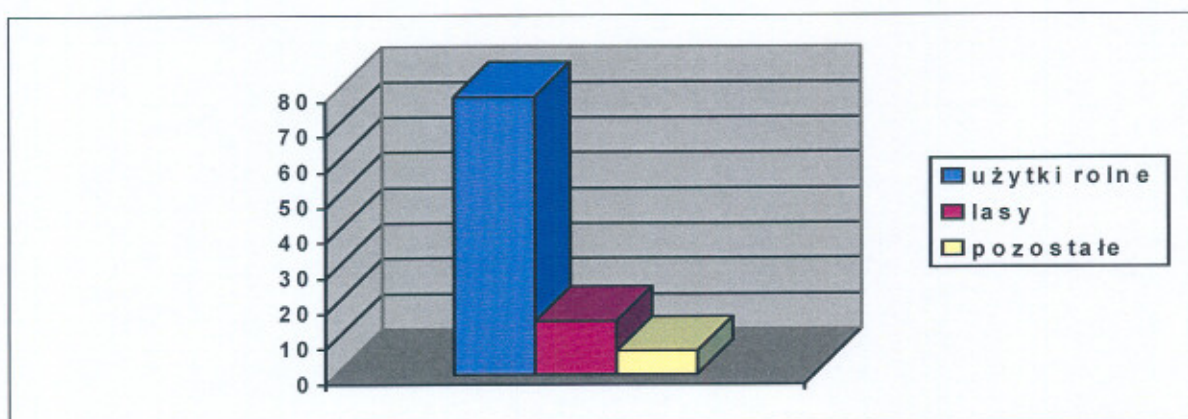
5. GOSPODARKA.

5.1. Rolnictwo.

Podstawową formą własności w rolnictwie w gminie jest gospodarka indywidualna, we władaniu której znajduje się około 94% powierzchni gminy, a około 78% powierzchni zajmują użytki rolne (rys.4). Na 100 ha użytków rolnych przypada 31 osób.

Na terenie gminy istnieje około 1845 indywidualnych gospodarstw rolnych. Średnie gospodarstwo liczy 9,6 ha.

Rys.4 Struktura użytkowania gruntów określona w %.

Produkcja rolnicza

W strukturze zasiewów dominują zboża, które stanowią ok. 74% zasiewów ogółem. Pozostała część to ziemniaki, warzywa i uprawy przemysłowe

Stan pogłowia zwierząt hodowlanych w gospodarstwach indywidualnych w ostatnich latach wykazuje zdecydowany spadek. W hodowli dominującą rolę odgrywają: bydło, trzoda chlewna, konie i owce.

5.2. Działalność poza rolnicza.

Na koniec 2007 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 142 podmioty gospodarcze, prowadzące działalność handlową, usługową i działalność przemysłową.

Najlepiej rozwijającą się dziedziną gospodarki jest handel. W przeciwieństwie do przemysłu (który nie funkcjonuje na terenie gminy) jest on domeną firm prywatnych. Z roku na rok liczba placówek z tego rodzaju działalnością zwiększa się.

Do ważniejszych zakładów działających na terenie gminy należą:

- „TARPOL” Żero Władysław
- „Rzeźnictwo i wędliniarstwo” Mortel Andrzej
- TiHD Aleksander i Grzegorz Porzezińscy
- Kiersnowski Stanisław – przemiał i przerób zbóż
- Kiersnowski Sławomir – Tartaczniactwo
- PMB S.A. Białystok
- „ART-PROFIL”
- Firmy usługowe, w tym m.in. instalatorskie, ślusarskie, stolarskie, malarskie, budowlane, transportowe, fryzjerskie, pogrzebowe, doradcze, finansowe, ubezpieczeniowe oraz przetwórstwa itp.
- Karczma we wsi Holonki

II. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW GMINNYCH.

1. Poprawa stanu dróg.

Tło i uzasadnienie:

- słaby stan nawierzchni,

- utrudniony dojazd do pól, szkół, urzędów,
- asfaltowanie tych dróg po których kursują autobusy szkolne i komunikacja PKS.

Rezultaty:

- skrócenie czasu przejazdu,
- poprawa bezpieczeństwa,
- rozwój turystyki i gospodarki,
- zmniejszenie nakładów ekonomicznych na utrzymanie dróg,
- wstrzymanie emigracji ludności wiejskiej,
- poprawa komunikacji lokalnej, międzygminnej i ponadlokalnej.

2. Budowa zbiorczych oczyszczalni i budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków.

Tło i uzasadnienie:

- brak systemu odprowadzania ścieków stwarza utrudnienie w użytkowaniu obiektów i budynków,
- aktualny stan sanitarny nie stanowi dostatecznego zabezpieczenia czystości środowiska.

Rezultaty:

- zapewnienie właściwej formy ochrony środowiska w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- możliwość produkcji zdrowej żywności,
- zmniejszenie zagrożenia zarażenia się bakteriami chorobotwórczymi oraz pasożytami przez mieszkańców gminy oraz zwierząt gospodarskich.

3. Modernizacja wysypiska śmieci.

Tło i uzasadnienie:

- istniejące wysypisko nie jest odpowiednio zabezpieczone,
- nie spełnia podstawowych norm europejskich.

Rezultaty:

- poprawa stanu środowiska naturalnego,

- uporządkowanie racjonalnej gospodarki odpadami.

4. Budowa zbiorników małej retencji.

Tło i uzasadnienie:

- brak zbiorników małej retencji przyczynia się do corocznego zalewania niektórych terenów i miejscowości takich jak: Pace, Kiersnówek.

Rezultaty:

- budowa w/w zbiorników spowoduje uregulowanie stosunków wodnych,
- przyczyni się do rozwoju turystyki.

5. Zwiększenie ilości miejsc pracy.

Tło i uzasadnienie:

- brak różnorodnych zakładów produkcyjnych i usługowych przyczynia się do rozwoju bezrobocia,
- brak miejsc pracy poza rolnictwem,

Rezultaty:

- likwidacja bezrobocia w gminie,
- zwiększenie dochodów mieszkańców gminy.

6. Poprawa stanu technicznego szkół wraz z ich rozbudową.

Tło i uzasadnienie:

- istniejące szkoły wymagają naprawy stolarki, malowania pomieszczeń oraz naprawy placów wokół budynków szkolnych,
- przystosowanie klas do nauczania zbiorowego,
- rozbudowa niektórych szkół ze względu na konieczność centralizacji edukacji.

Rezultaty:

- poprawa warunków kształcenia dzieci z terenu gminy,
- likwidacja dysproporcji w zakresie kształcenia na wsi i w mieście,
- zapewnienie bezpieczeństwa.

7. Budowa boisk szkolnych i sal gimnastycznych.

Tło i uzasadnienie:

- konieczność poprawy nauczania dzieci i młodzieży w zakresie kultury fizycznej,
- obecnie istniejące placówki oświatowe w części nie posiadają boisk szkolnych i sal gimnastycznych,

Rezultaty:

- lepszy rozwój fizyczny dzieci i młodzieży,
- podniesienie warunków nauczania,
- umożliwienie miejscowej społeczności korzystania z boisk szkolnych i sali gimnastycznej do zajęć sportowych,
- wykorzystanie sali gimnastycznej do zawodów, imprez, uroczystości i spotkań.

8. Pozyskiwanie nowych inwestorów.

Tło i uzasadnienie:

- udostępnienie terenów pod tworzenie nowych zakładów pracy,
- rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie dróg, sieci wodociągowej, telefonicznej,

Rezultaty:

- ograniczenie bezrobocia,
- zahamowanie migracji ludności wiejskiej,
- rozwój działalności gospodarczej na terenie gminy,
- powstawanie nowych miejsc pracy,
- korzyści finansowe do budżetu gminy.

III. ANALIZA SWOT.

Analiza aktualnego stanu gminy oraz uwarunkowań rozwojowych stały się podstawą do opracowania analizy SWOT.

Analiza uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych (analiza SWOT; skrót od angielskich słów: *strengths, weaknesses, opportunities, threats*) jest podstawowym źródłem informacji o atutach i słabościach.

Pozwala na identyfikację pozytywnych i negatywnych zjawisk występujących zarówno w samej gminie – uwarunkowania wewnętrzne (atuty, silne strony gminy oraz jej słabości), jak i w otoczeniu zewnętrznym (szanse, możliwości oraz zagrożenia).

Atuty i możliwości gminy powinny stanowić uwarunkowania, na których należy oprzeć przyszły rozwój gminy, wspomagając ich oddziaływanie i stwarzając warunki dla ich większego wpływu na przyszłość gminy.

Słabości i zagrożenia, stanowiące utrudnienia lub ograniczenia w planowym rozwoju gminy, powinny być minimalizowane lub eliminowane w aspekcie możliwości uzyskania określonych celów i zrealizowania planowanych zamierzeń.

Analiza siły oddziaływania wskazanych zjawisk została dokonana w pięciopunktowej skali ocen (ocena jednopunktowa oznaczała najmniejszą siłę oddziaływania, a ocena pięciopunktowa – najwyższą). Przy wskazaniu poszczególnych zjawisk dokonana została ocena zmian trendu wymienionych czynników na przestrzeni ostatnich lat oraz oczekiwań w najbliższej przyszłości poprzez wskazanie:

- ↑ narastanie trendu
- stagnacja
- ↓ regres

Charakter zjawiska został przedstawiony w trzech aspektach: lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

Zestawienie oceny czynników rozwojowych przedstawia poniższa tabela:

Tab. Analiza uwarunkowań rozwoju gminy Brańsk

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE	Charakter zjawiska			Siła oddz.	Trend
	lokalny	krajowy	między nar.		
ATUTY					
Czyste niezdegradowane środowisko naturalne	x			4	↑
Nieskażone surowce rolne	x			4	→

Zdrowa żywność	x			3	→
Duży zasób zwierzyny i ptactwa	x	x	x	3	→
Wysoki poziom zwodociągowania wsi	x			4	↑
Wysoki stopień telefonizacji	x			4	↑
Możliwości dostawy energii elektrycznej	x			2	↑
Nowy budynek szkolny w Holonkach	x			3	→
Stworzenie dwóch gimnazjów	x			3	→
Istnienie na terenie gminy przychodni zdrowia	x			2	→
Zmodernizowane kotłownie w szkołach	x			3	→
Nadwyżka siły roboczej	x			2	→
Tania siła robocza	x			3	→
Znaczna ilość miejsc pamięci narodowej oraz zabytków kultury	x			3	→
Zespół artystyczny „Mianka”	x			4	↑
Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Kalnicy	x			3	→
Promocyjny wpływ obszaru „Zielone Płuca Polski”	x	x	x	4	↑
Dobre przyrodnicze warunki produkcji rolnej	x			3	↑
Dużo trwałych użytków zielonych	x			2	→
Dobre warunki do produkcji ziemniaka	x			3	→
SLABOŚCI					
Obniżony poziom wód gruntowych oraz słabe uwilgotnienie gleby na niektórych obszarach	x			-3	→
Zakwaszenie i lokalne zanieczyszczenie gleb	x			-2	→
Słabe warunki przyrodniczej produkcji rolnej na niektórych obszarach	x			-4	→
Brak naturalnych akwenów wodnych	x			-3	→
Na niektórych obszarach nie jest uporządkowany bieg rzeki Nurzec	x			-4	→
Słaby stan dróg	x			-4	→
Niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa	x			-4	→
Brak należycie zorganizowanego i urządnego wysypiska odpadów stałych				-4	→
Brak gazyfikacji gminy	x			-4	→
Stan oświetlenia dróg	x			-4	→
Wysoki stopień bezrobocia	x			-4	→
Emigracja ludności ze wsi do miast	x			-4	→
Niski stopień wykształcenia	x			-4	→
Niski poziom życia mieszkańców	x			-4	↓
Niska przedsiębiorczość oraz aktywność społeczna	x			-2	↑
Niskie dochody mieszkańców gminy	x			-4	↓

Słabe zaplecze jednostek ratowniczo-gaśniczych	x			-3	→
Niedostępność szkolnictwa średniego	x			-4	→
Niedostateczne wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne,	x			-2	→
Brak kompleksów sportowych (boisk, hal sportowych)	x			-4	→
Struktura wykształcenia niedostosowana do potrzeb rynku	x			-3	↑
Ograniczona dostępność komunikacji publicznej	x			-3	↓
Bezpieczeństwo publiczne	x			-3	↓
Niedostateczna ilość placówek kulturalnych	x			-2	→
Niska popularyzacja kultury	x			-2	↑
Mały rynek zbytu	x			-3	→
Brak organizatorów przedsiębiorczości	x	x		-1	→
Niedostateczna promocja	x			-2	↑
Niskie dochody budżetu gminy	x			-3	→
Słaby rozwój instytucji gospodarki rynkowej	x			-3	→
Brak niektórych usług w gminie	x			-2	↓
Odległe położenie gminy od większych miast	x			-3	→
Brak dużych przedsiębiorstw	x			-4	→
Duży udział małych gospodarstw produkujących na małą skalę	x			-2	→
Spadek pogłowia zwierząt gospodarczych	x			-3	↓
Niskie dochody rolnicze	x			-4	↓
Brak środków finansowych na wprowadzenie nowych technologii	x			-4	↓
Zacofanie technologiczne w rolnictwie	x			-3	→
Duży udział zbóż w zasiewach	x			-3	↓
Mała ilość gospodarstw wyposażonych w kanalizację i indywidualne oczyszczalnie	x			-3	↑
Niska działalność pozarolnicza rolników	x			-3	↑
Skromne walory turystyczne oraz niedostateczna baza materiałowa i noclegowa	x			-3	↑
Brak gospodarstw agroturystycznych	x			-4	→
Niski poziom promocji i informacji turystycznej	x	x		-3	↑
Słaba sieć szlaków turystycznych i związanych z nimi punktów obsługi	x			-3	↑
Niedostatek infrastruktury turystycznej	x			-4	→
Brak ofert inwestycyjnych w dziedzinie zagospodarowania turystycznego	x			-3	↑
SZANSE					

Przygraniczne położenie gminy			x	4	↑
Bliskość rynków wschodnich			x	4	↑
Położenie gminy w sąsiedztwie Białowieskiego Parku Narodowego		x	x	3	→
Walory ekologiczne obszaru „Zielone Płuca Polski”	x	x	x	3	→
Zainteresowanie terenami cennymi przyrodniczo		x	x	3	↑
Popyt w krajach zachodnich na zdrową żywność, produkowaną metodami ekologicznymi			x	1	↑
Możliwość skorzystania ze środków pomocowych w celu usunięcia dysproporcji w rozwoju infrastruktury technicznej		x	x	4	↑
Akcesja Polski do Unii Europejskiej			x	2	→
Rozwój szkolnictwa wyższego w regionie		x		3	↑
Preferencje podatkowe dla inwestorów rozpoczynających działalność	x	x	x	2	↑
Tworzenie warunków dla rozwoju małych i średnich firm	x	x		2	↑
Rozwijanie współpracy z gminami ościennymi	x			2	→
Organizowanie imprez sportowych i kulturalnych o zasięgu ponadgminnym	x	x		2	↑
Wzrost ruchu turystycznego		x	x	2	→
Popyt na agroturystykę		x	x	2	↑
Rozwój różnorodnych ośrodków wsparcia	x	x		2	↑
ZAGROŻENIA					
Zwiększenie zadań i obowiązków nakładanych na jednostki samorządowe bez zapewnienia dostatecznych środków finansowych		x		-4	→
Zaliczanie gminy do obszaru Polski B		x		-2	→
Nasilenie ruchu kołowego na drogach	x	x		-4	↑
Niszczenie dróg przez ciężki tabor samochodowy	x	x		-4	↑
Słaby napływ kapitału zewnętrznego,		x	x	-3	→
Nadprodukcja w rolnictwie polskim i europejskim oznaczająca trudności w zbyciu płodów rolnych i żywności		x	x	-3	→
Konkurencyjność firm zagranicznych w związku z otwarciem gospodarki i importem towarów z zachodu		x	x	-3	↑
Silna konkurencja i lobby'ing innych regionów kraju w przejmowaniu środków unijnych		x	x	-5	↑

Położenie gminy na uboczu		x	x	-4	→
Niski poziom wsparcia produkcji ekologicznej w rolnictwie		x		-2	→
Słaba znajomość języków obcych			x	-5	→
Niskie subwencje i dotacje dla Gminy		x		-4	→
Niewystarczająca promocja Gminy		x	x	-4	↑

IV. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

1. Zadania polegające na poprawie stanu środowiska przyrodniczego.

Najpoważniejszymi zadaniami polegającymi na poprawie sytuacji na terenie gminy Brańsk w zakresie ochrony środowiska jest wdrożenie systemu zbiórki odpadów obejmującej cały ich strumień oraz wszystkich mieszkańców. Olbrzymie znaczenie dla stanu środowiska, a w szczególności jakości wód powierzchniowych ma budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla możliwie wszystkich nieruchomości, budowa zbiorczej oczyszczalni ścieków wraz ze zlewnią ścieków oraz budowa lokalnych zbiorczych oczyszczalni ścieków. Ponadto w celu uregulowania stosunków wodnych na terenie gminy oraz zwiększenia zasobów dyspozycyjnych wód powierzchniowych niezbędna jest budowa zbiornika małej retencji.

Dla realizacji powyższego koniecznym jest:

- Budowa zbiorczych oczyszczalni ścieków
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- Budowa Gminnego Centrum Odzysku Surowców Wtórnych
- Budowa zbiornika małej retencji

2. Zadania polegające na poprawie stanu w zakresie oświaty.

- Modernizacja Publicznego Gimnazjum w Oleksinie,
- Modernizacja Publicznego Gimnazjum w Glinniku,
- Modernizacja Filii Szkoły Podstawowej w Świrydach,
- Modernizacja Filii Szkoły Podstawowej w Koszewie,
- Modernizacja Filii Szkoły Podstawowej w Chojewie

- Modernizacja Szkoły Podstawowej w Mniu

3. Zadania polegające na poprawie stanu w zakresie infrastruktury drogowej.

- Przebudowa drogi gminnej od granicy Miasta Brańsk (ul. Boćkowska) w kierunku miejscowości Kiersnowo (do skrzyżowania) oraz wieś Kiersnówek i most na rzece Bronka
- Przebudowa drogi gminnej Domanowo – Pietraszki – Glinnik
- Przebudowa drogi gminnej –ulica Cmentarna w miejscowości Domanowo
 - Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Bronka w kierunku drogi powiatowej 1573B
- Modernizacja w ciągu drogi gminnej i powiatowej nr 03612, Pruszancka Baranki-Markowo-Kiewłaki
- Przebudowa drogi gminnej-ulica Piłsudskiego w miejscowości Mień
- Przebudowa drogi gminnej – ulica we wsi Szmurły
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ferma w kierunku drogi powiatowej 1573B
- Przebudowa drogi gminnej przez wieś Załuskie Kościelne

4. Zadania polegające na poprawie stanu w zakresie infrastruktury technicznej.

- Przebudowa budynku Urzędu Gminy
- Gazyfikacja terenu gminy
- Budowa zbiorników małej retencji
- Modernizacja wyeksploatowanej sieci wodociągowej

V. SYTUACJA FINANSOWA GMINY.

Budżet Gminy Brańsk na rok 2008 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr X/66/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. zakłada następującą strukturę dochodów i wydatków.

Szczegółowy plan dochodów i wydatków budżetu gminy przedstawiają poniższe tabele.

1. Dochody budżetu gminy.

Tab.: Plan dochodów budżetu gminy na rok 2008.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
010			Rolnictwo i łowiectwo	915000,00
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	915000,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	915000,00
	01095		Pozostała działalność	0,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	
020			Leśnictwo	3100,00
	02001		Gospodarka leśna	3100,00
		0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	3100,00
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	78149,00
	40002		Dostarczanie wody	78149,00
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	78149,00
600			Transport i łączność	1834993,00
	60016		Drogi publiczne gminne	1834993,00
		2440	Dotacje otrzymane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	113000,00

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	1721993,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	47132,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	47132,00
		0460	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	3000,00
		0470	Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	132,00
		0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	24000,00
		0770	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	20000,00
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	
710			Działalność usługowa	6000,00
	71035		Cmentarze	6000,00
		2020	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji samorządowej	6000,00
750			Administracja publiczna	85600,00
	75011		Urzędy wojewódzkie	83800,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	83000,00
		2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	800,00
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	1800,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	150,00

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
		0830	Wpływy z usług	1500,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	150,00
	75053		Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	0,00
		2310	Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	
751			Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1076,00
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	1076,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	1076,00
	75108		Wybory do Sejmu i Senatu	0,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	
	75109		Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	0,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4300,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	4300,00
		0830	Wpływy z usług	1500,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	2800,00
		2440	Dotacje otrzymane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	
		2700	Środki na dofinansowane własnych zadań bieżących gmin, powiatów, województw pozyskane z innych źródeł	
756			Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2755023,00
	75601		Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	1500,00
		0350	Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	1500,00
	75615		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	495973,00
		0310	Podatek od nieruchomości	457778,00
		0320	Podatek rolny	2440,00
		0330	Podatek leśny	17455,00
		0340	Podatek od środków transportowych	18000,00
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	300,00
	75616		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilno-prawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych	1511550,00
		0310	Podatek od nieruchomości	141500,00
		0320	Podatek rolny	1079000,00
		0330	Podatek leśny	71650,00
		0340	Podatek od środków transportowych	63800,00
		0360	Podatek od spadków i darowizn	3500,00

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
		0450	Wpływy z opłaty administracyjnej za czynności urzędowe	
		0500	Podatek od czynności cywilnoprawnych	145000,00
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	7100,00
	75618		Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	57500,00
		0410	Wpływy z opłaty skarbowej	15500,00
		0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	42000,00
	75621		Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	688500,00
		0010	Podatek dochodowy od osób fizycznych	687000,00
		0020	Podatek dochodowy od osób prawnych	1500,00
758			Różne rozliczenia	6869756,00
	75801		Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	3133838,00
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	3133838,00
	75807		Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	3594733,00
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	3594733,00
	75814		Różne rozliczenia finansowe	31000,00
		0920	Pozostałe odsetki	31000,00
	75831		Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin	110185,00
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	110185,00
801			Oświata i wychowanie	60650,00
	80101		Szkoły podstawowe	3150,00
		0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	3150,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	
		2039	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	
		2708	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	
	80110		Gimnazja	42500,00
		2039	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	
		2708	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin(związków gm., powiatów, samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	42500,00
	80113		Dowożenie uczniów do szkół	0,00
		0830	Wpływy z usług	
		0970	Wpływy z różnych dochodów	
	80195		Pozostała działalność	15000,00
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	15000,00
852			Pomoc społeczna	2003769,00
	85202		Domy pomocy społecznej	2769,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	2769,00
	85212		Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1682000,00

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	1680000,00
		2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	2000,00
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	7000,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	7000,00
	85214		Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	169000,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	59000,00
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	110000,00
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	103000,00
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	103000,00
	85278		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
	85295		Pozostała działalność	40000,00
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	40000,00
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	108409,00
	85415		Pomoc materialna dla uczniów	108409,00
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	108409,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	12499,00
	90002		Gospodarka odpadami	0,00
		6260	Dotacje otrzymane z funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	
	90013		Schroniska dla zwierząt	0,00
		0830	Wpływy z usług	
	90017		Zakłady gospodarki komunalnej	12499,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	12499,00
		6290	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	774130,00
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	774130,00
		2708	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	774130,00
	92116		Biblioteki	0,00
		2020	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	
926			Kultura fizyczna i sport	352111,00
	92605		Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	352111,00

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2008 r.
		2708	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	352111,00
				15911697,00

Dochody bieżące 13.134.055,00 zł.
Dochody majątkowe 2.777.642,00zł

2. Wydatki budżetu gminy.

Tab.: Plan wydatków budżetu gminy na 2008 rok.

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym			Wydatki na obsługę długu		
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje			
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
010		Rolnictwo i łowiectwo	1 241 580,00	21 580,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 220 000,00
	01010	Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	1 220 000,00							1 220 000,00
	01030	Izby rolnicze	21 580,00	21 580,00						
	01095	Pozostała działalność								
400		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	109 199,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	104 199,00
	40002	Dostarczanie wody	109 199,00	5 000,00						104 199,00
600		Transport i łączność	3 061 633,00	179 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 881 883,00
	60014	Drogi publiczne powiatowe	300 000,00							300 000,00
	60016	Drogi publiczne gminne	2 758 633,00	176 750,00						2 581 883,00
	60095	Pozostała działalność	3 000,00	3 000,00						

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym			Wydatki na obsługę długu		
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje			
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
700		Gospodarka mieszkaniowa	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	15 000,00	15 000,00						
710		Działalność usługowa	43 000,00	43 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	71035	Cmentarze	8 000,00	8 000,00						
	71004	Plany zagospodarowania przestrzennego	35 000,00	35 000,00						
750		Administracja publiczna	2 301 228,00	1 291 228,00	815 254,00	149 277,00	0,00	0,00	0,00	1 010 000,00
	75011	Urzędy wojewódzkie	83 000,00	83 000,00	67 050,00	11 826,00				
	75022	Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	42 850,00	42 850,00						
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	2 157 442,00	1 147 442,00	748 204,00	137 451,00				1 010 000,00

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym			Wydatki na obsługę długu		
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje			
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	75053	Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie								
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	10 000,00	10 000,00						
	75095	Pozostała działalność	7 936,00	7 936,00						
751		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 076,00	1 076,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym			Wydatki na obsługę długu		
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje			
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	75101	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	1 076,00	1 076,00						
	75108	Wybory do Sejmu i Senatu								
	75109	Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie								
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	125 400,00	125 400,00	37 587,00	6 281,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne	123 800,00	123 800,00	37 587,00	6 281,00				
	75414	Obrona cywilna	1 600,00	1 600,00						

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym					
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje	Wydatki na obsługę długu		
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
756		Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	106 000,00	106 000,00	86 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	75647	Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych	106 000,00	106 000,00	86 000,00					
757		Obsługa długu publicznego	4 300,00	4 300,00	0,00	0,00	0,00	4 300,00	0,00	0,00
	75702	Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego	4 300,00	4 300,00				4 300,00		
758		Różne rozliczenia	667 000,00	667 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	75818	Rezerwy ogólne i celowe	667 000,00	667 000,00						

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym					
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje	Wydatki na obsługę długu		
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
801		Oświata i wychowanie	4 065 437,00	4 015 437,00	2 452 916,00	473 607,00	315 000,00	0,00	0,00	50 000,00
	80101	Szkoły podstawowe	2 219 986,00	2 219 986,00	1 490 338,00	302 863,00				
	80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	76 328,00	76 328,00	53 593,00	10 621,00				
	80110	Gimnazja	1 134 745,00	1 084 745,00	767 038,00	134 924,00				50 000,00
	80113	Dowożenie uczniów do szkół	380 000,00	380 000,00			315 000,00			
	80143	Jednostki pomocnicze szkolnictwa	109 500,00	109 500,00	82 495,00	14 552,00				
	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	18 500,00	18 500,00						
	80148	Stołówka szkolna	83 000,00	83 000,00	59 452,00	10 647,00				
	80195	Pozostała działalność	43 378,00	43 378,00						
851		Ochrona zdrowia	42 000,00	42 000,00	6 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	85153	Zwalczanie narkomanii	12 500,00	12 500,00						
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	29 500,00	29 500,00	6 700,00					
852		Pomoc społeczna	2 119 300,00	2 119 300,00	126 551,00	22 466,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	85202	Domy pomocy społecznej	30 600,00	30 600,00						

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym			Wydatki na obsługę długu		
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje			
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 680 000,00	1 680 000,00	21 874,00	4 049,00				
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	7 000,00	7 000,00						
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	179 000,00	179 000,00						

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym					
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje	Wydatki na obsługę długu		
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	85215	Dodatki mieszkaniowe	11 000,00	11 000,00						
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	138 700,00	138 700,00	104 677,00	18 417,00				
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych								
	85295	Pozostała działalność	73 000,00	73 000,00						
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	108 409,00	108 409,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	85415	Pomoc materialna dla uczniów	108 409,00	108 409,00						
	85401	Świetlice szkolne								
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	286 499,00	236 499,00	0,00	0,00	140 000,00	0,00	0,00	50 000,00
	90002	Gospodarka odpadami								
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	2 000,00	2 000,00						
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	82 000,00	82 000,00						
	90017	Zakłady gospodarki komunalnej	202 499,00	152 499,00			140 000,00			50 000,00

Dział	Rozdział	Treść	Plan na 2008 r.	Z tego					Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	Wydatki majątkowe
				Wydatki bieżące	W tym			Wydatki na obsługę długu		
					Wynagrodzenia	Pochodne od wynagrodzeń	Dotacje			
1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 092 742,00	1 092 742,00	0,00	0,00	182 000,00	0,00	0,00	0,00
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 050 742,00	1 050 742,00			140 000,00			
	92116	Biblioteki	42 000,00	42 000,00			42 000,00			
926		Kultura fizyczna i sport	416 248,00	416 248,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	416 248,00	416 248,00						
			15.806.051,00	10.489.969,00	3.525.008,00	651.631,00	637.000,00	4.300,00	0,00	5.316.082,00

3. Prognozowana sytuacja finansowa gminy Brańsk na lata 2008 -2015.

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Dochody ogółem	18.853.484	17.400.250	17.922.300	18.459.000	19.015.600	19.586.000	19.170.000	19.200.000
2.	Wydatki ogółem	21.667.359	16.428.050	16.942.700	17.529.400	18.986.000	19.556.400	19.140.400	19.170.400
	- wydatki bieżące	11.220.267	11.196.750	11.524.790	11.869.395	12.226.510	12.594.290	12.973.100	12.546.450
	- wydatki inwestycyjne	10.447.092	5.231.300	5.417.910	5.660.005	6.759.490	6.962.110	6.167.300	6.623.950
3.	Wynik finansowy	2.813.875	972.200	979.600	929.600	29.600	29.600	29.600	29.600
4.	Kredyty i pożyczki	3.110.606	3.004.960	2.032.760	1.053.160	123.560	93.960	64.360	34.760
	- spłata rat pożyczek i kredytów	105.646	972.200	979.600	929.600	29.600	29.600	29.600	29.600
	- spłata odsetek	53.300	133.174	75.113	46.180	4.509	3.312	2.128	944
5.	Umorzone pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Kwota udzielonych poręczeń	-	-	-	-	-	-	-	-

VI. ZADANIA INWESTYCYJNE NA LATA 2008 – 2013.

1. Plan finansowy na lata 2008-2013

1. Infrastruktura transportowa.							
NAZWA INWESTYCJI	OKRES REALIZACJI	WARTOŚĆ OGÓLEM	ŚRODKI UE	ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA	ŚRODKI JST	ŚRODKI PRYWATNE	INNE FUNDUSZE KRAJOWE
Przebudowa drogi gminnej Domanowo-Pietraszki-Glinnik	2008-2010	2.500.000	1.625.000		8.750.000		
Modernizacja drogi powiatowej nr 03734, Popławy-Oleksin-Widźgowo-Holonki	2008-2013	1.159.796	753.867		405.929		
Modernizacja drogi powiatowej nr 03738, Brańsk-Brzeźnica-Szurły	2008-2013	1.080.000	702.000		378.000		
Modernizacja w ciągu drogi gminnej i powiatowej nr 03612, Pruszanka Baranki-Markowo-Kiewłaki	2008-2013	1.620.000	1.053.000		567.000		
Modernizacja drogi powiatowej nr 03727, Koszewo-Kadłubówka do granicy drogi krajowej nr 689	2008-2010	216.000	140.400		75.600		
Modernizacja drogi powiatowej nr 03735, Oleksin-Burchaty do granicy gminy	2008-2013	450.000	292.500		157.500		
Modernizacja drogi							

powiatowej nr 03736, Mień-Szmarły-Puchały Stare-Holonki- Widźgowo-Klichy	2008-2013	310.000	201.500		108.500		
Modernizacja drogi powiatowej nr 03744 Mień-granica gminy Klukowo	2008-2013	90.000	58.500		31.500		
Modernizacja dróg gminnych (teren gminy Brańsk)	2008-2013	3.000.000	1.950.000		1.050.000		
Ułożenie chodników (teren gminy Brańsk)	208-2013	2.400.000	1.560.000		840.000		
Przebudowa drogi gminnej-ulica Piłsudskiego w miejscowości Mień	2008-2013	630.000	409.500		220.500		
Przebudowa drogi gminnej od granicy Miasta Brańsk (ul. Boćkowska) w kierunku miejscowości Kiersnowo (do skrzyżowania) oraz wieś Kiersnówek i most na rzece Bronka	2008-2010	5.000.000	3.250.000		1.750.000		
Przebudowa drogi gminnej –ulica Cmentarna w miejscowości Domanowo	2008-2013	310.000	201.500		108.500		
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Bronka w kierunku drogi powiatowej 1573B	2008-2013	1.500.000	9.750.000		525.000		

Przebudowa drogi gminnej – ulica we wsi Szmurły	2008-2013	380.000	247.000		133.000		
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ferma w kierunku drogi powiatowej 1573B	2008-2013	180.000	117.000		63.000		
Przebudowa drogi gminnej przez wieś Załuskie Kościelne	2008-2013	213.325	138.661		74.664		
2. Ochrona środowiska.							
NAZWA INWESTYCJI	OKRES REALIZACJI	WARTOŚĆ OGÓLEM	ŚRODKI UE	ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA	ŚRODKI JST	ŚRODKI PRYWATNE	INNE FUNDUSZE KRAJOWE
Budowa zbiorczych oczyszczalni ścieków	2008-2013	4.000.000	2.600.000		1.300.000		
Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w miejscowości Kiersnowo	2008-2013	801.419	520.922		280.497		
Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w miejscowości Kiersnówek	2008-2013	631.648	410.571		221.077		
Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w miejscowości Majorowizna	2008-2013	213.055	138.486		74.569		
Budowa							

przyzagrodowych oczyszczalni ścieków	2008-2013	5.000.000	3.250.000		1.750.000		
Budowa kanalizacji na obszarach zabudowanych	2008-2013	2.000.000	1.300.000		700.000		
Gminne Centrum Odzysku Surowców Wtórnych	2008-2013	100.000	65.000		35.000		
3. Infrastruktura społeczna.							
NAZWA INWESTYCJI	OKRES REALIZACJI	WARTOŚĆ OGÓLEM	ŚRODKI UE	ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA	ŚRODKI JST	ŚRODKI PRYWATNE	INNE FUNDUSZE KRAJOWE
Remont boisk szkolnych	2008-2013						
Remont wiejskiego boiska sportowego we wsi Mień	2008-2013	144.691	94.049		50.642		
Remont wiejskiego boiska sportowego we wsi Oleksin	2008-2013	121.602	79.041		42.561		
Remont wiejskiego boiska sportowego we wsi Świrydy	2008-2013	147.955	96.171		51.784		
Remont świetlic wiejskich	2008-2013	1.000.000	650.000		350.000		
Remont świetlicy wiejskiej we wsi Patoki	2008-2013	189.951	123.468		66.483		
Remont świetlicy wiejskiej we wsi Klichy	2008-2013	99.659	64.778		34.881		
Remont świetlicy wiejskiej we wsi Kiersnowo	2008-2013	129.039	83.875		45.164		
Remont świetlicy wiejskiej we wsi Spieszyn	2008-2013	39.727	25.823		13.904		
Remont świetlicy							

wiejskiej we wsi Holonki	2008-2013	105.837	68.794		37.043		
Remont świetlicy we wsi Mień	2008-2013	46.529	30.244		16.285		
Remont i modernizacja budynku po byłej szkole podstawowej w Szmurłach na potrzeby utworzenia Izby Tradycji Regionalnej i Rolnictwa	2008-2013	300.000	195.000		105.000		
Likwidacja barier na ulicach i w obiektach użyteczności publicznej	2008-2013	60.000	39.000		21.000		
Budowa sal gimnastycznych w Gimnazjach Oleksinie i Glinniku	2008-2013	4.400.000	2.860.000		1.540.000		
Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Holonkach	2008-2013	3.500.000	2.275.000		1.225.000		
Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Chojewie	2008-2013	72.000	46.800		25.200		
Budowa Sali gimnastycznej łącznie z zespołem sportowym w Świrydach	2008-2013	2.000.000	1.300.000		700.000		
Remonty wszystkich obiektów sportowych z terenu gminy Brańsk	2008-2013	120.000	78.000		42.000		
Remonty wszystkich szkół samorządowych z	2008-2013	2.000.000	1.300.000		700.000		

terenu gminy Brańsk							
Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Świrydach	2008-2013	1.500.000	975.000		525.000		
Zakup autokarów do dowożenia dzieci do szkół	2008-2013	1.000.000	650.000		350.000		
4. Infrastruktura techniczna.							
NAZWA INWESTYCJI	OKRES REALIZACJI	WARTOŚĆ OGÓLEM	ŚRODKI UE	ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA	ŚRODKI JST	ŚRODKI PRYWATNE	INNE FUNDUSZE KRAJOWE
Renowacja zbiornika wodnego we wsi Glinnik	2008-2013	104.199	67.729		36.470		
Budowa zbiornika małej retencji w Brzeźnicy	2008-2013	150.000	97.500		52.500		
Budowa zbiornika małej retencji w Płonowie	2008-2013	190.000	123.500		66.500		
Budowa zbiornika małej retencji we Mniu	2008-2013	3.000.000	1.950.000		1.050.000		
Modernizacja wyeksploatowanej sieci wodociągowej	2008-2013	300.000	195.000		105.000		
Zaopatrzenie terenów wiejskich w wodę wraz z jej uzdatnianiem	2001-2013	800.000	520.000		280.000		
Remonty remiz OSP z terenu gminy Brańsk	2008-2013	1.000.000	650.000		350.000		
Pozyskiwanie i wyposażenie jednostek OSP w sprzęt bojowy (samochody, motopompy, ubrania ochronne itp.)	2008-2013	900.000	585.000		315.000		

VII. SPÓJNOŚĆ ZAŁOŻONYCH CELÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI ROZWOJU WOJ. PODLASKIEGO I POWIATU BIELSKIEGO.

Wyznaczone w ramach niniejszego Planu Rozwoju cele są zgodne z założeniami strategii rozwoju woj. podlaskiego tj. „Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego przez rozbudowę i modernizację infrastruktury” i Planu Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Bielskiego na lata 2007 – 2013 tj. „Zapewnienie trwałych podstaw rozwoju społeczeństwa i gospodarki oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jego mieszkańców”

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Wietoszek